

**UCHWAŁA NR RG.0007.178.2021
RADY GMINY KOBIOR**

z dnia 28 stycznia 2021 r.

w sprawie Gminnego programu przeciwdziałania narkomanii w Gminie Kobiór na rok 2021

Na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2020r. poz. 2050) oraz art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020r. poz. 713).

**Rada Gminy
uchwała:**

§ 1.

Przyjmuje się Gminny program przeciwdziałania narkomanii w Gminie Kobiór na rok 2021 w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

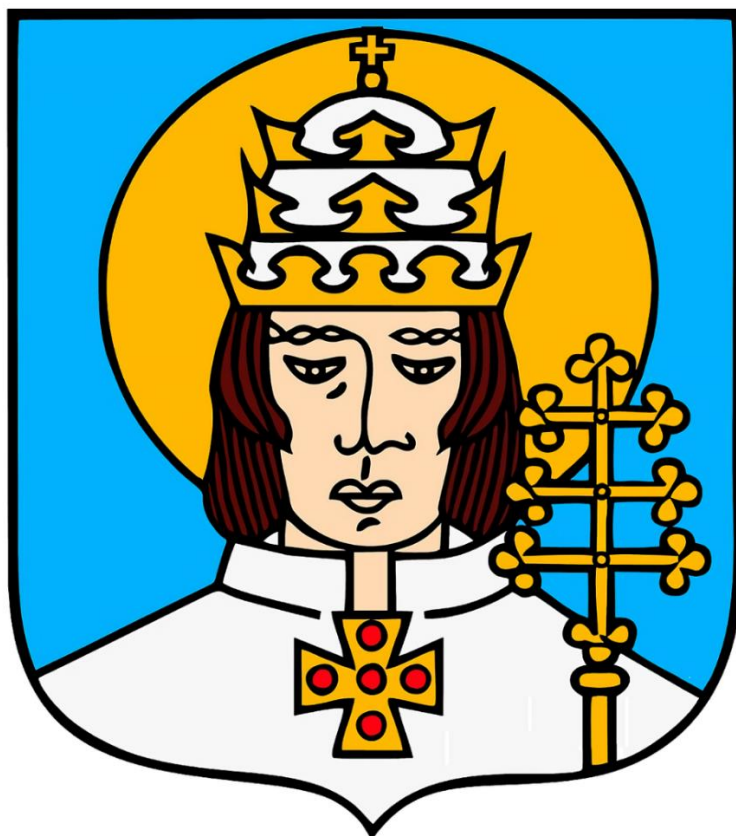
Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą od 1 stycznia 2021r.

Przewodniczący Rady

mgr Przemysław Sawicki

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W GMINIE KOBIOR
NA 2021 ROK**

KOBIÓR, GRUDZIEŃ 2020 R.

WSTĘP

Szkodliwe używanie narkotyków i substancji psychoaktywnych powodują szkody zdrowotne i społeczne takie jak: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Narkomania jest chorobą, na którą może zachorować każda osoba eksperymentująca ze środkami zmieniającymi świadomość. Przebieg uzależnienia jest bardzo podobny u wszystkich osób nim dotkniętych. Szkody spowodowane używaniem narkotyków mają negatywny wpływ na szereg dziedzin życia społecznego i gospodarczego. Zażywanie narkotyków niesie szereg problemów rodzinnych, szkolnych, zdrowotnych, a także prawnych. Mimo licznych publikacji i powszechnej dyskusji nie ma wystarczających metod zapobiegania i przeciwdziałania narkomanii. To niepokojące zjawisko ma tendencję rosnącą, dotyczy coraz to młodszych dzieci i młodzieży i jest jednym z największych zagrożeń współczesnej młodzieży.

Wszelkie działania redukujące szkody spowodowane przez narkotyki i profilaktyczne, przeciwdziałające powstawaniu problemów, stanowią podstawę do przywracania równowagi zdrowotnej i społecznej jednostki oraz osób uwikłanych w uzależnienie.

Zadania w zakresie redukcji szkód dotyczą wszystkich grup społecznych i stanowią usystematyzowany proces działań profilaktycznych i terapeutycznych. W procesie tym istotne miejsce zajmuje edukacja zdrowotna i społeczna, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży najczęściej w formie programów rekomendowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii.

Proces edukacji zdrowotnej i społecznej wśród dorosłych mieszkańców gminy Kobiór łączy się ze wsparciem terapeutycznym oraz z wysokim ryzykiem zagrożenia uzależnieniami i ich konsekwencjami osobniczymi i społecznymi.

Program zawiera również zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii, zawarte w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2020r. poz. 2050).

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii wykonywane są przez odpowiednie instytucje i osoby, a w szczególności we współpracy z placówkami oświatowymi w celu kształtowania polityki społecznej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, poprzez:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;

- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne oraz osobowe.

Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w Gminie Kobiór opiera się na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Działania te odzwierciedla niniejszy Program, który w sposób kompleksowy podejmuje problemy z obszaru uzależnień od środków psychoaktywnych oraz przemocy związanej z uzależnieniem.

Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z publikacji Krajowego Biura ds. Zapobiegania Narkomanii pn. „Zasady tworzenia Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii”.

Obowiązek corocznego uchwalania niniejszego Programu wynika wprost z:

- ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 2050);
- Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020.

Spis treści

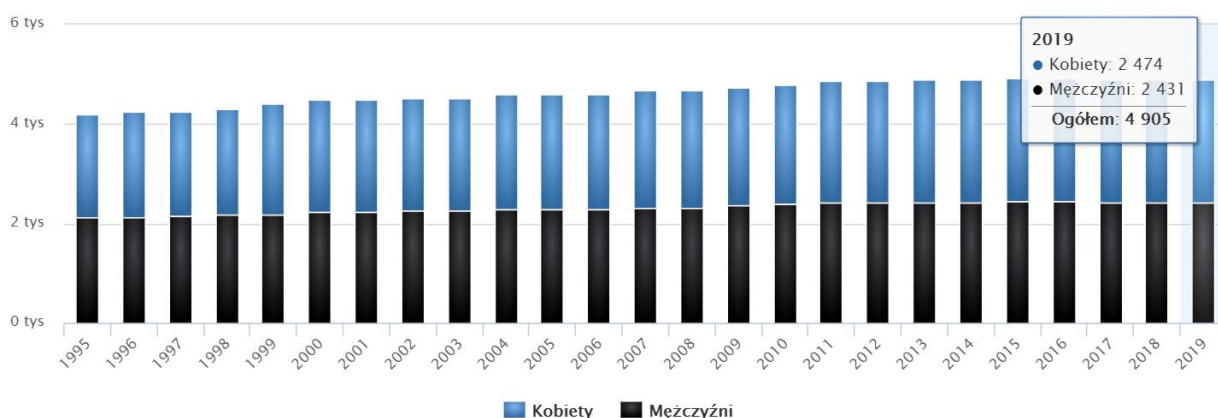
Wstęp	2
1. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie	5
1.1. Wstęp do analizy społecznej gminy Kobiór (desk research)	5
1.2. Diagnoza dotycząca zjawiska narkomanii na terenie gminy Kobiór	7
2. Część programowa	15
2.1. Cel główny Programu, cele szczegółowe i ich realizacja	15
2.1.1. Cel główny	15
2.1.2. Cele szczegółowe i ich realizacja	15
3. System zarządzania i aktualizacji Programem	15
4. Podsumowanie i Wnioski	19
5. Zestawienie wykresów	21

1. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

1.1. Wstęp do analizy społecznej gminy Kobiór (desk research)

Gmina Kobiór ma 4 905 mieszkańców, z czego 50,4% stanowią kobiety, a 49,6% mężczyźni. W latach 2002-2019 liczba mieszkańców wzrosła o 8,4%. Średni wiek mieszkańców wynosi 40,7 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa śląskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Wykres 1. Ludność gminy Kobiór w latach 1995- 2019 r.

Źródło: BDL GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/>

Tabela 1. Struktura wiekowa populacji gminy Kobiór w podziale na grupy ekonomiczne: wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny w 2018 i 2019 r. [Dane z Urzędu Gminy w Kobiórze]

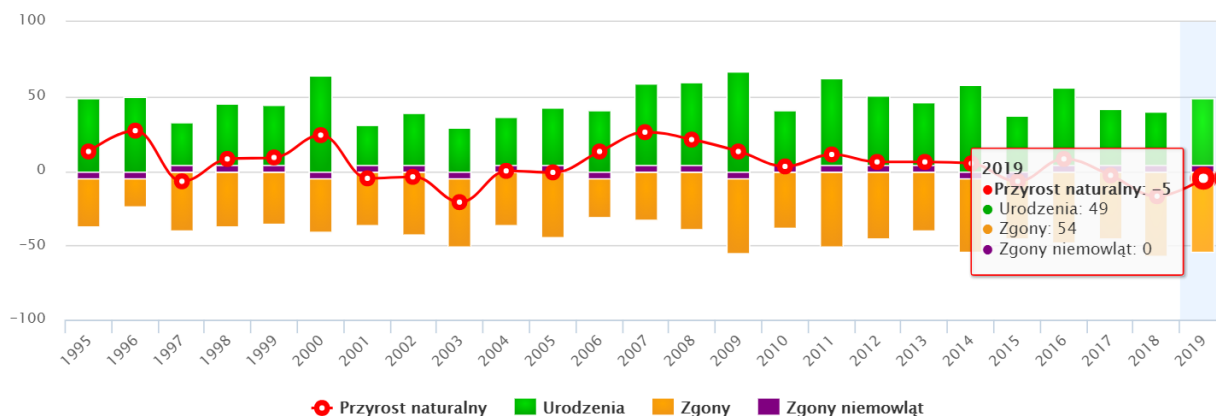
GRUPA WIEKOWA	GMINA	
	OGÓLEM	KOBIETY
2018 rok		
Wiek przedprodukcyjny (0 - 17 lat)	918	469
Wiek produkcyjny (18 – 59/64)	2940	1367
Wiek poprodukcyjny (powyżej 60/65)	967	618
2019 rok		
Wiek przedprodukcyjny (0 - 17 lat)	946	487
Wiek produkcyjny (18 – 59/64)	2913	1360
Wiek poprodukcyjny (powyżej 60/65)	1000	630

Gmina Kobiór ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -5. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -1,02 na 1000 mieszkańców gminy Kobiór. W 2019 roku urodziło się 49 dzieci,

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY KOBIÓR
NA 2021 ROK

w tym 42,9% dziewczynek i 57,1% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 1,28 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Wykres 2. Przyrost naturalny na 1000 ludności na terenie gminy Kobiór w latach 1995- 2019

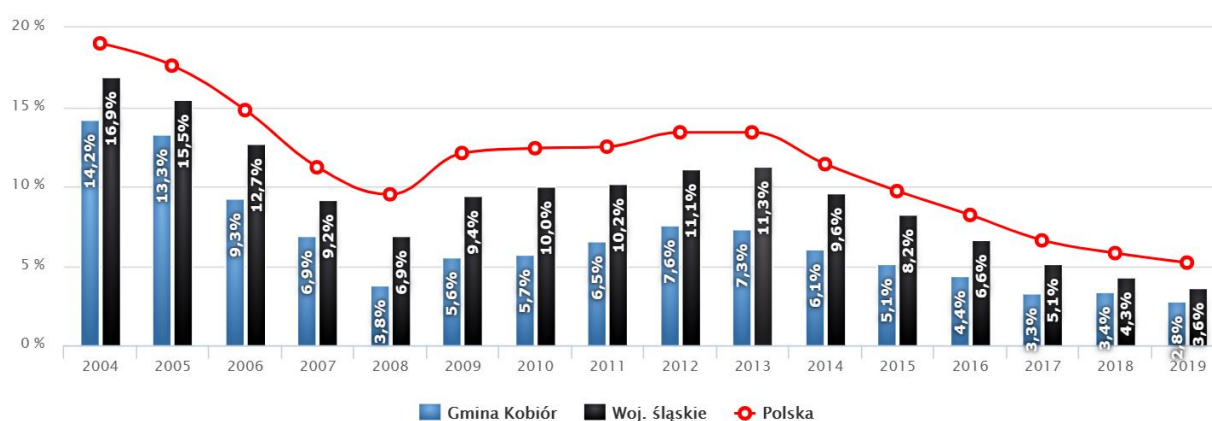

Źródło: BDL GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/>

Bezrobocie

Bezrobocie rejestrowane w gminie Kobiór wynosiło w 2019 roku 2,8% (2,5% wśród kobiet i 3,0% wśród mężczyzn).

Wykres 3. Liczba bezrobotnych na terenie gminy Kobiór w latach 2004- 2019

Źródło: BDL GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/>

Co ciekawe, udział kobiet wśród bezrobotnych jest poniżej 50%, a tendencja w zakresie liczby bezrobotnych mieszkańców jest spadkowa (66 osób – 2018, 55 – 2019 r.).

Tabela 2. Liczba bezrobotnych na terenie gminy Kobiór w latach 2018 i 2019

	2018 rok		2019 rok	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Bezrobotni	66	31	55	23
Z prawem do zasiłku	13	7	18	12
Zamieszkali na wsi	66	31	55	23

Źródło: Urząd Gminy w Kobiórze.

1.2. Diagnoza dotycząca zjawiska narkomanii na terenie gminy Kobiór

Na terenie Gminy Kobiór według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobiórze objął wsparciem łącznie 95 świadczeniobiorców. Było to razem 63 rodziny, w których było 126 osób.

Tabela 3. Liczba i rodzaj świadczeń pieniężnych na terenie gminy Kobiór. Stan na 2019 r.

	2018 ROK	2019 ROK
LICZBA ŚWIADCZENIOBIORCÓW	95	74
LICZBA RODZIN	63	56
LICZBA OSÓB W RODZINACH	126	106

Źródło: Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobiórze za 2019 rok.

W 2019r. głównymi powodami przyznania świadczeń były: niepełnosprawność (25 rodzin), długotrwała lub ciężka choroba (32 rodziny), alkoholizm (11 rodzin).

Problem narkomanii został wskazany w przypadku jednego gospodarstwa domowego (1 osoba) w 2018 i 2019 r.

Tabela 4. Klasyfikacja powodów udzielania świadczeń w 2019 r.

	LICZBA GOSPODARSTW DOMOWYCH	LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH	LICZBA GOSPODARSTW DOMOWYCH	LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
	2018 rok		2019 rok	
Ubóstwo	36	56	32	47
SIEROCTWO	0	0	0	0
OCHRONA MACIERZYŃSTWA	7	40	6	31
BEZDOMNOŚĆ	0	0	0	0
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	30	51	25	50
BEZRADNOŚĆ	8	32	7	29
DLUGOTRWALA CHOROBA	40	61	32	50
ALKOHOLIZM	9	14	11	17
NARKOMANIA	1	1	1	1
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	2	4	3	6

Źródło: GOPS w Kobiórze.

Na terenie gminy Kobiór działa Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Narkomanii. Jego celem jest prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz przemocy i problemów opiekuńczo – wychowawczych. Pomoc ta ukierunkowana była w szczególności na:

- pomocy psychopedagogicznej i terapeutycznej dla osób zagrożonych uzależnieniem od środków psychoaktywnych lub eksperymentującymi z narkotykami, środkami wziewnymi i alkoholem;
- rozmów wspierających, pomocy w rozwiązywaniu problemów osobistych, konsultacji i poradnictwa dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem od narkotyków i alkoholu.

Ponadto na terenie powiatu Pszczyńskiego, działają poniższe jednostki :

- Centrum Leczenia Uzależnień, Ulica Zdrojowa 65; 43-200 Pszczyzna;

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miejskim w Pszczynie, ul. Dworcowa 30, 43-200 Pszczyna;
- Ośrodek Błękitnego Krzyża im. Matki Ewy, Ulica Paderewskiego 3 -43-200 Pszczyna;
- Punkt Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemocy i rodzin z problemem alkoholowym przy OPS Pszczyna, ul. Kilińskiego 5a 43-200 Pszczyna.

PROBLEM NARKOTYKOWY W DIAGNOZIE SPOŁECZNEJ

Na podstawie raportu z diagnozy społecznej, zrealizowanej na zlecenie Gminy Kobiór, przedstawia się obraz problemów społecznych na terenie gminy z perspektywy jego mieszkańców.

Badania zostały przeprowadzone w miesiącach wrzesień – listopad 2020 roku. W badaniu łącznie wzięło udział 234 osób (100 mieszkańców, 122 uczniów oraz 12 sprzedawców alkoholu).

Jednym z problemów podejmowanych w ramach badania był problem uzależnień od substancji psychoaktywnych. Jego celem było oszacowanie skali problemu w gminie Kobiór oraz sprawdzenie wiedzy mieszkańców na temat narkotyków i dopalaczy oraz sprawdzenie dostępności tych substancji.

BADANIE WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW GMINY KOBIOR

W badaniu diagnozującym problemy społeczne w Gminie Kobiór wzięło udział 100 dorosłych mieszkańców. 48,74% badanej próby stanowiły kobiety, zaś 51,26% mężczyźni.

Według informacji uzyskanych od mieszkańców, styczność z narkotykami miało 5,88% badanych jednokrotnie, oraz po 1,68%: codziennie lub prawie codziennie, raz w miesiącu, a także kilka razy w roku.

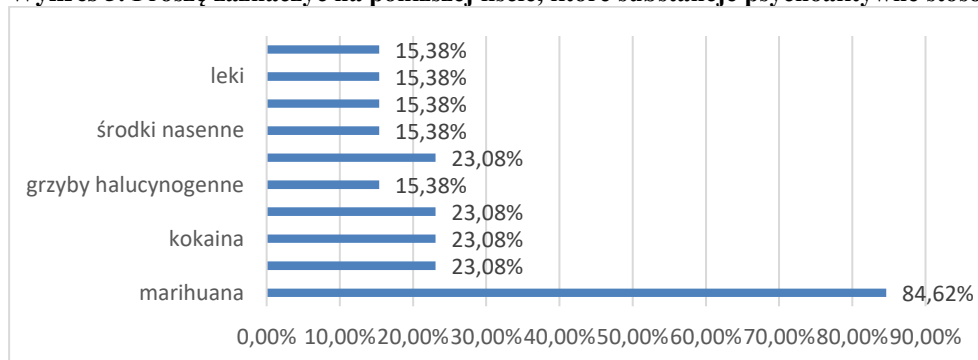
Wykres 4. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze)?

Źródło: Opracowanie własne.

Mieszkańcy, którzy przyznali, że kiedykolwiek zażywali narkotyki, używali następujących substancji: marihuana (84,62%) oraz kolejno po 23,08%: ekstazy, LSD, kokaina, a także amfetamina. Reszta ankietowanych (po 15,38%) stosowała: dopalacze, leki, sterydy, środki nasenne lub grzyby halucynogenne.

Wykres 5. Proszę zaznaczyć na poniższej liście, które substancje psychoaktywne stosował/a Pan/i?

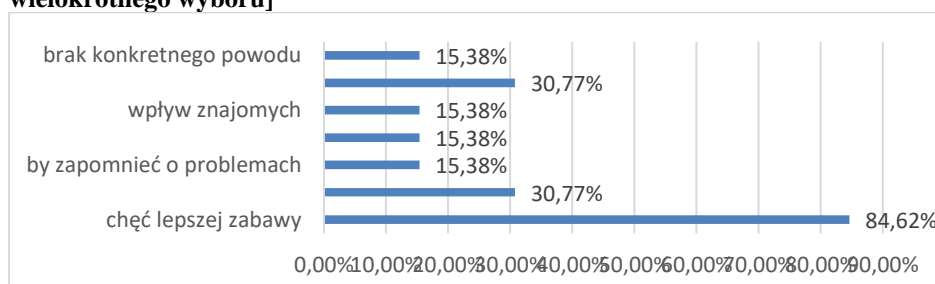

Źródło: Opracowanie własne.

Głównym powodem sięgania po substancje psychoaktywne przez dorosłych mieszkańców gminy była:

- chęć lepszej zabawy - 84,62%;
- po 33,77% dla towarzystwa i z ciekawości;
- po 15,38%: z braku konkretnego powodu, pod wpływem znajomych, by złagodzić stres, a także by zapomnieć o problemach.

Wykres 6. Z jakich powodów sięgnął/ęła Pan/i po wyżej wymienione substancje psychoaktywne? [Pytanie wielokrotnego wyboru]

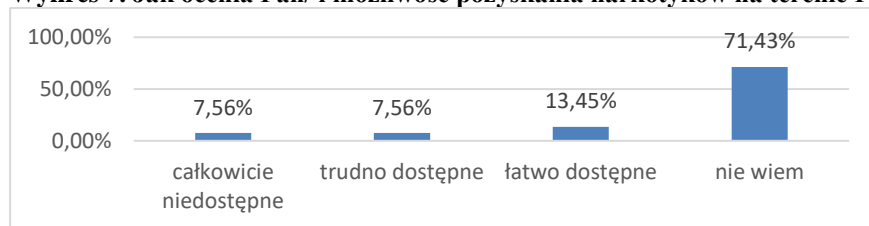

Źródło: Opracowanie własne.

Następnie ankietowanych poproszono o ocenę możliwości pozyskania narkotyków w gminie. Co ciekawe, większość mieszkańców nie ma wiedzy na temat dostępności tych substancji (71,43%), natomiast 13,45% osób uważa, że są łatwo dostępne. Kolejno, po 7,56%

ankietowanych odpowiedziało, że narkotyki są trudno dostępne lub że substancje psychoaktywne są całkowicie niedostępne.

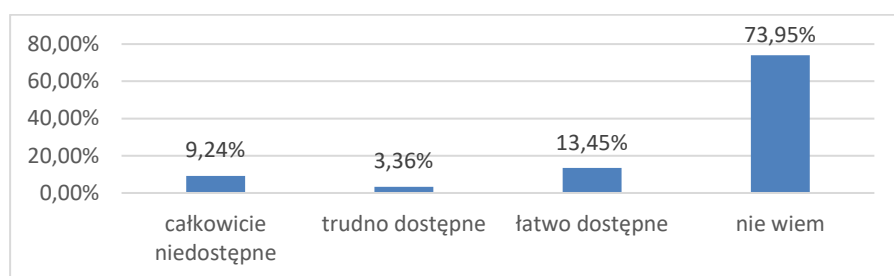
Wykres 7. Jak ocenia Pan/ i możliwość pozyskania narkotyków na terenie Pana/i miejscowości?

Źródło: Opracowanie własne.

Podobnie wygląda dostępność dopalaczy z punktu widzenia mieszkańców. Większość osób nie ma wiedzy na temat możliwości pozyskania dopalaczy na terenie ich miejscowości (73,95%). Środki te są łatwo dostępne dla 13,45% mieszkańców oraz trudno dostępne dla 3,36% mieszkańców i całkowicie niedostępne dla kolejnych 9,24% ankietowanych.

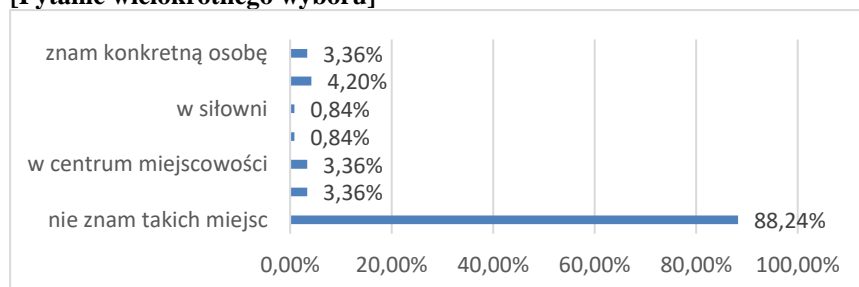
Wykres 8. Jak ocenia Pan/i możliwość pozyskania dopalaczy na terenie Pana/i miejscowości?

Źródło: Opracowanie własne.

Zdecydowana większość respondentów również nie zna miejsc, gdzie można kupić substancje psychoaktywne (88,24%). Kolejno ankietowani zaznaczali odpowiedzi m.in: w szkole przed szkołą bądź po 3,36% „znam konkretną osobę”, „w centrum miejscowości”, a także „na osiedlu”.

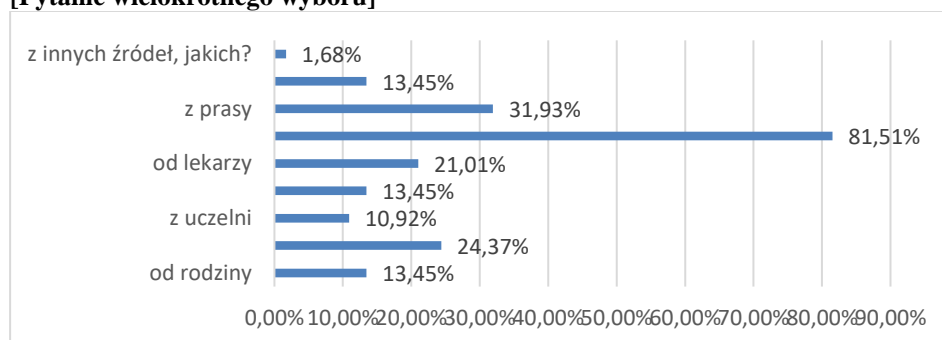
Wykres 9. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze? [Pytanie wielokrotnego wyboru]

Źródło: Opracowanie własne.

Głównym źródłem pozyskiwania wiedzy o substancjach psychoaktywnych jest telewizja i internet (81,51%), prasa (31,93%). Pozostali uzyskują takie informacje m.in.: od znajomych (24,37%), od lekarzy (21,01%), a także po 13,45%: nie zdobywają informacji na ten temat bądź z pracy. Dodatkowo ankietowani odpowiedzieli „z innych, źródeł jakich?” jednak nie podając konkretnej odpowiedzi.

Wykres 10. Skąd czerpie Pan/i informacje o konsekwencjach nadużywania substancji psychoaktywnych? [Pytanie wielokrotnego wyboru]

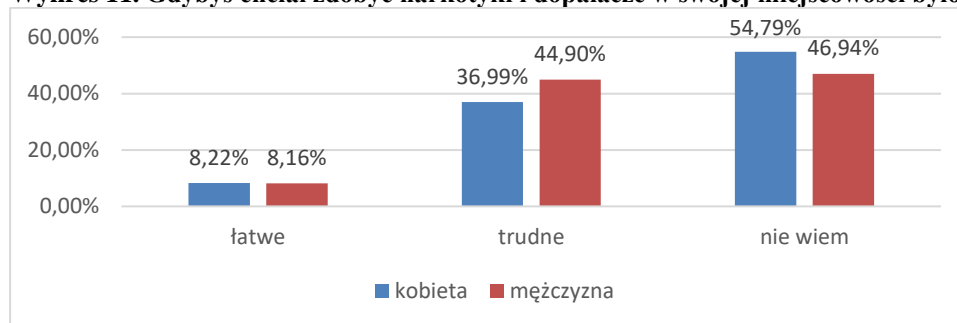
Źródło: Opracowanie własne.

BADANIE WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY

Badanie na temat problemu narkotykowego zostało przeprowadzone wśród 122 uczniów z gminy Kobiór. Jego celem było oszacowanie skali problemu wśród uczniów oraz sprawdzenie wiedzy uczniów dotyczącej środków psychoaktywnych.

Do zażywania środków psychoaktywnych nie przyznał się żaden uczeń. Wszystkich ankietowanych uczniów zapytano, o trudność zdobycia narkotyków i dopalaczy w ich miejscowości. Uczniowie odpowiedzieli bardzo podobnie. Pewien procent uczniów obu płci uważa, że pozyskanie substancji psychoaktywnych w ich najbliższym otoczeniu jest trudne (44,90% chłopców oraz 36,99% dziewczynek). Pozostałe 46,94% chłopców oraz 54,79% dziewczynek nie udzieliło konkretnej odpowiedzi, a 8,16% chłopców oraz 8,22% dziewczynek uważa, że zdobywanie narkotyków i dopalaczy na terenie Gminy Kobiór jest łatwe.

Wykres 11. Gdybyś chciał zdobyć narkotyki i dopalacze w swojej miejscowości byłoby to:

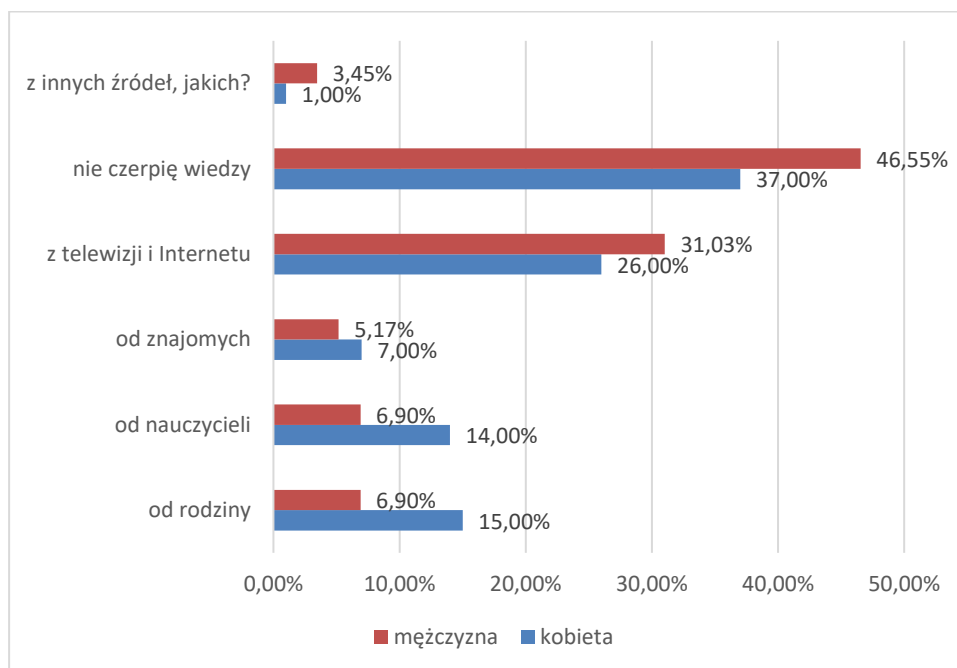

Źródło: Opracowanie własne.

Większość uczniów (84,31%) oraz uczennic (89,47%) nie zna miejsc, w których mogą zakupić lub dostać narkotyki i dopalacze. W odpowiedziach „inne, jakie?” (5,88% chłopców, 1,32% dziewczynek), młodzi mieszkańcy nie wymienili: pod wiaduktem od strony leśnika, jeżeli siedzą, znam diler – „Swoboda”, przyjeżdżają z Tychów pod mostem.

Ważną rzeczą w dzisiejszych czasach jest odpowiednie edukowanie młodzieży w temacie zagrożeń i konsekwencji płynących z zażywania środków psychoaktywnych. Większość uczniów czerpie wiedzę ze środków masowego przekazu, jakimi są Internet i telewizja, gdzie informacje na powyższy temat znalazło 31,03% chłopców oraz 26% dziewcząt. Pokażna grupa ankietowanych, stanowiąca 46,55% chłopców i 37% dziewczynek, nie czerpie żadnych informacji na ten temat, może to oznaczać, że młodzi mieszkańcy nie są zainteresowani tym tematem. W odpowiedzi „inne, jakie?” (3,45% chłopców, 1% dziewczynek), badani uczniowie wymienili: „z wiadomości ale jakoś się takimi sprawami nie interesuje” oraz Internet.

Wykres 12. Skąd czerpiesz wiedzę dotyczącą narkotyków i dopalaczy?

Źródło: Opracowanie własne.

2. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

2.1. Cel główny Programu, cele szczegółowe i ich realizacja

2.1.1. Cel główny

Sformułowano cel główny Programu:

Ograniczenie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych a także podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Kobiór na temat zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych

Jest to kontynuacja programu z lat 2017- 2020. Cel ten jest spójny ze *Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kobiór na lata 2021- 2030*.

2.1.2. Cele szczegółowe i ich realizacja

Wyróżniono następujące cele szczegółowe Programu:

1. Zapobieganie inicjacom używania substancji psychoaktywnych szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
2. Zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych. Prowadzenie działań profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki szkolnej i rodzinnej.
3. Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem substancji psychoaktywnych.
4. Wspieranie psychospołeczne osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin.
5. Współdziałanie merytoryczne i wspieranie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadanie gminne z zakresu przeciwdziałania narkomanii.
6. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.
7. Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnych w zapobieganiu używaniu środków psychoaktywnych poprzez organizowanie i prowadzenie na terenie placówek oświatowych programów profilaktycznych.
8. Promocja zdrowego stylu życia, wolnego od środków uzależniających.

9. Zwiększenie dostępności do alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
10. Współpraca z podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii.
11. Wzmacnianie postaw społecznych związanych z ograniczeniem używania substancji psychoaktywnych.
12. Udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych.

3. SYSTEM ZARZĄDZANIA I AKTUALIZACJI PROGRAMEM

ADRESACI PROGRAMU

Program przeznaczony jest dla mieszkańców gminy Kobiór, a w szczególności:

- rodzin i osób dotkniętych zjawiskiem narkomanii,
- rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem narkomanii,

Przedstawiony *Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii* obejmuje teren gminy Kobiór, na którym działają:

- Zespół Interdyscyplinarny – w skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobiórze, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Oświaty, Ochrony Zdrowia, Organizacji Pozarządowych, Sądu (kuratorzy sądowi);
- Punkt Konsultacyjny w Kobiórze;
- Grupy robocze;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobiórze;
- Ośrodki zdrowia;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kobiórze;
- Placówki Oświatowe;
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej;
- Psycholodzy i specjaliści.

Współpraca:

- Sąd Rejonowy w Tychach – kuratorzy sądowi;
- Komisariat Policji;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

ZARZĄDZANIE PROGRAMEM

Cele określone w Programie wynikają z przeprowadzonej analizy sytuacji diagnozy potrzeb w zakresie problematyki narkotykowej. Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania narkomanii zakłada koordynację i spójność działań, w tym dobry przepływ informacji między partnerami – jednostką pomocy społecznej, ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, policją, instytucjami oświaty, kultury, sportu, organizacjami pozarządowymi i innymi zajmującymi się przeciwdziałaniem narkomanii.

Pełna realizacja wyznaczonych celów jest uzależniona od stopnia zaangażowania tych podmiotów w stworzeniu systemu uniemożliwiającego rodzinie uzyskanie specjalistycznego wsparcia i niezbędnej pomocy, by sama stawała się niezależna, wydolna i zaradna.

Program realizowany będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobiórze, przy współpracy z:

- NZOZ Przychodnia Lekarska „KOBIMED” Kobiór.
- Dom Kultury Kobiór
- Komenda Policji w Pszczynie
- Szkołą Podstawową w Kobiórze.

Wójt Gminy będzie sprawował na bieżąco nadzór nad realizacją Programu i podejmował niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia wyznaczonych celów.

Roczne sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu przygotowuje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobiórze i przedstawia Wójtowi i Radzie Gminy Kobiór - do dnia 31 marca roku następującego po każdym roku realizacji programu.

Wykonywanie zadań wynikających z Programu będzie realizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobiórze.

Monitorowanie realizacji Programu odbywać będzie się w oparciu o sprawozdawczość, która dotyczyć będzie danych uzyskanych na koniec każdego roku realizacji Programu, tj.:

- instytucji pomagających rodzinom dotkniętym problemem narkotykowym,
- form udzielanej pomocy,
- form działań kierowanych do osób uzależnionych.

Ewaluacja Programu pozwoli na:

- dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Kobiór,
- zwiększenie dostępności działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

Ewaluację Programu prowadzić będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobiórze we współpracy z wszystkimi instytucjami realizującymi Program.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zakłada się finansowanie realizacji Programu przede wszystkim ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Dodatkowym źródłem finansowania mogą być fundusze europejskie.

4. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Niniejszy *Gminny program przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Kobiór na 2021 rok* powstał w oparciu o przepisy prawne, programy, aktualną diagnozę społeczną, a także literaturę przedmiotu¹. Dokument jest zbieżny z celami i kierunkami działań zawartymi w *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kobiór na lata 2021- 2026*.

Intencją tego programu jest dążenie do integracji i aktywizacji specjalistów i instytucji w obrębie poszczególnych jego zadań w celu skuteczniejszej i kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym problemem narkomanii, z jednoczesnym, pakietem działań, adresowanych do osób uzależnionych.

Zapobieganie i zwalczanie narkomanii na terenie gminy Kobiór powinno opierać się na:

- interdyscyplinarności działań instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem narkomanii,
- informowaniu społeczeństwa,
- profesjonalizmie osób pomagających,
- stałym podnoszeniu kwalifikacji pracowników realizujących działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

W pomocy rodzinom, w których występuje problem narkotykowy, jest niezwykle istotne, aby interwencja pociągała za sobą dalsze działania; ważne jest aby odpowiednie służby i instytucje podejmowały dalsze kroki jak najszybciej, zmierzające do poprawy skuteczności przeciwdziałania narkomanii.

Opracowany *Gminny program przeciwdziałania narkomanii dla gminy Kobiór na 2021 rok* pozwoli na systematyczne i zaplanowane dążenie do osiągnięcia wytyczonych celów oraz przyczyni się do doskonalenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Program będzie realizowany przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy udziale Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobiórze.

Zakłada się, że realizacja Programu w latach 2021- 2030 przyczyni się do:

- pogłębienia wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska narkomanii,
- zmiany postaw społecznych wobec zjawiska narkomanii,
- udzielania profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym problemem narkotykowym,

¹ J. Wawrzyniak, (red.), *Socjologiczne i psychopedagogiczne aspekty przemocy*, Łódź 2007.

- systematycznej edukacji środowiska lokalnego na temat przeciwdziałania narkomanii poprzez rozpowszechnianie ulotek, plakatów, broszury, a także zamieszczanie informacji na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobiórze oraz Urzędu i Gminy w Kobiórze,
- zwiększenia zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania narkomanii,
- zbudowania systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym problemem narkotykowym.

5. ZESTAWIENIE WYKRESÓW

Wykres 1. Ludność gminy Kobiór w latach 1995- 2019 r.	5
Wykres 2. Przyrost naturalny na 1000 ludności na terenie gminy Kobiór w latach 1995- 2019... 6	6
Wykres 3. Liczba bezrobotnych na terenie gminy Kobiór w latach 2004- 2019.....	6
Wykres 4. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze)?	9
Wykres 5. Proszę zaznaczyć na poniższej liście, które substancje psychoaktywne stosował/a Pan/i?.....	10
Wykres 6. Z jakich powodów sięgnął/ęła Pan/i po wyżej wymienione substancje psychoaktywne? [Pytanie wielokrotnego wyboru]	10
Wykres 7. Jak ocenia Pan/ i możliwość pozyskania narkotyków na terenie Pana/i miejscowości?	11
Wykres 8. Jak ocenia Pan/i możliwość pozyskania dopalaczy na terenie Pana/i miejscowości? 11	11
Wykres 9. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze? [Pytanie wielokrotnego wyboru]	11
Wykres 10. Skąd czerpie Pan/i informacje o konsekwencjach nadużywania substancji psychoaktywnych? [Pytanie wielokrotnego wyboru]	12
Wykres 12. Gdybyś chciał zdobyć narkotyki i dopalacze w swojej miejscowości byłoby to:	13
Wykres 13. Skąd czerpiesz wiedzę dotyczącą narkotyków i dopalaczy?	14
Tabela 1. Struktura wiekowa populacji gminy Kobiór w podziale na grupy ekonomiczne: wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny w 2018 i 2019 r. [Dane z Urzędu Gminy w Kobiórze].....	5
Tabela 2. Liczba bezrobotnych na terenie gminy Kobiór w latach 2018 i 2019.....	7
Tabela 3. Liczba i rodzaj świadczeń pieniężnych na terenie gminy Kobiór. Stan na 2019 r.....	7
Tabela 4. Klasyfikacja powodów udzielania świadczeń w 2019 r.....	8